

Beeldende kunst Tentoonstelling

'Wij zitten dichterbij de actualiteit en
kunnen veel sneller handelen'

Hester Alberdingk Thijm, hoofd van de bedrijfscollectie van AkzoNobel.

▲ True Colors met van links af werk van Charley Toorop, Yael Bartana en Tomáš Libertíny.

Foto Richard Theemling

Kleurencombinatie

Wie de expositie *True Colors* in het Kunstmuseum Den Haag bezoekt, krijgt wat de tentoonstellingstitel belooft: kleur. Uitgesmeerd in lange, vloeiende kwaststrepen (Bernard Frize), gestikt op doek (Patricia Kaarsenhout) en als glazuur aangebracht op keramiek (Jennifer Tee).

En dat is niet gek, want in *True Colors* zijn kunstwerken te zien uit de collectie van een bedrijf dat volledig draait om kleur: verf- en coatingsfabrikant AkzoNobel. Hester Alberdingk Thijm, al 28 jaar het hoofd van die internationaal beroemde bedrijfscollectie, leidt rond.

Haar opdracht toen ze bij AkzoNobel begon? Zo'n 25 kunstwerken kopen voor aan de muren van het hoofdkantoor, dat zich destijds in Arnhem bevond. Een groot, modernistisch gebouw, met veel glas en marmer. Oud-topman Kees van Lede vond het maar kaal. 'We maken de grootste range verfkleuren ter wereld', zei hij tegen Alberdingk Thijm. 'Ik wil dat er meer kleur in het gebouw komt.'

Kleur kwam er. En bij 25 aankopen is het niet gebleven. De bedrijfscollectie telt vandaag 2.200 kunstwerken, het jaarlijkse aankoopbudget is niet meer 60 duizend gulden, zoals in het begin, maar 600 duizend euro. Met dat budget op zak struinen de directeur en haar kleine

Een deel van de kleurige bedrijfskunstcollectie van verf­fabrikant AkzoNobel is samen te zien met werken uit de collectie van Kunstmuseum in Den Haag. Dit levert **bijzondere samenstellingen** op.

Door **Marsha Bruinen**

team kunstacademies, exposities en kunstbeurzen af.

Het honingraatkunstwerk *Nefertiti*, dat nu in *True Colors* is te zien, pronkte begin dit jaar nog op kunstbeurs Art Rotterdam. Nog voor de deuren van die beurs opengingen had Alberdingk Thijm het beeld van Tomáš Libertíny al aangekocht.

Dat laat het verschil tussen een museale en bedrijfscollectie zien, zegt ze. 'Wij zitten dichterbij de actualiteit en kunnen veel sneller handelen.' Van gevierde hedendaagse kunstenaars als Evelyn Taoheng Wang, Emma Talbot en Femmy Otten kocht de directeur kunstwerken aan toen ze nog relatief onbekend waren: voor musea voelen zulke vroege aankopen vaak te riskant.

Bijzonder aan *True Colors* is dat kunstwerken uit de bedrijfscollectie – in totaal 145, allemaal uit de vergaderzalen en gangen van AkzoNobel geplukt – met 15 moderne kunstwerken uit de collectie van het Kunstmuseum worden tentoongesteld.

Dat levert mooie combinaties op.

In de middenruimte van de expositie hangt aan de muur een zelfportret van modernist Charley Toorop (1891-1955). Kin omhoog, schilderspalet in de hand, wenkbrauwen gefronst. Daarnaast, in lichtgevend geel, de vraag *What if Women Ruled the World* van Yael Bartana: een 2,5 meter hoog kunstwerk dat normaal gesproken in de centrale hal van AkzoNobel hangt. 'Ons meest gefotografeerde kunstwerk', zegt Alberdingk Thijm. 'Bij AkzoNobel zijn allerlei vrouwen-netwerken bezig vrouwen op hoge posities te krijgen.'

Met die inspirerende rol is Bartana's lichtkunstwerk een voorbeeld van het type kunst dat Alberdingk Thijm graag bij het bedrijf binnen haalt. 'Geen brave plaatjes voor aan de muur', maar kunstwerken die de 'buitenwereld naar binnen brengen'. 'Kleur' betekent in de tentoonstelling *True Colors* ook 'kleur bekennen', zegt de directeur: voor je mening uitkomen, je als kunstenaar uitspreken over maat-

schappelijke en politieke thema's.

Om die kritische positie van kunst te waarborgen heeft Alberdingk Thijm de bedrijfscollectie vanaf het begin ondergebracht bij een stichting met een zelfstandig bestuur: de AkzoNobel Art Foundation, die sinds 2016 ook een vrij toegankelijke kunstruimte heeft in het hoofdkantoor. 'De stichting is er ook om de kunst te beschermen tijdens crisissen', zegt Alberdingk Thijm. Een kostbaar kunstwerk kan daardoor niet zomaar worden verkocht.

Niet dat ze denkt dat medewerkers dat snel zullen voorstellen: de meeste zijn best wel gehecht aan 'hun' kunstwerken, zegt Alberdingk Thijm. Louise Giovanelli's schitterende schilderij van goudkleurige blouses dat in de expositie te zien is, pronkt normaal gesproken in het kantoor van de ceo van AkzoNobel.

Wat daar nu aan de muur hangt? Twee schilderijen van de Nederlandse kunstenaar Emo Verkerk, zegt Alberdingk Thijm, die ze voor Grégoire Poux-Guillaume uitkoos. Een por-

tret van musicus Frank Zappa, en een portret van filosoof Spinoza. 'Die eerste staat voor jouw rock-'n-roll', schreef Alberdingk Thijm in een mailtje aan hem. 'Die tweede voor je intellect.'

Zo'n mailtje stuurt ze niet alleen naar Poux-Guillaume, maar naar elke medewerker die een nieuw kunstwerk aan de muur krijgt. 'Je kunt als bedrijfscollectie niet verwachten dat een kunstwerk helemaal voor zichzelf spreekt. Er zijn allerlei mensen binnen AkzoNobel die niet gewend zijn naar kunst te kijken. Dat zijn vaak wel heel creatieve mensen, overigens. Ingenieurs, bijvoorbeeld. Die moet je gewoon een handreiking geven.'

Waar deze kunstwerken na afloop van de tentoonstelling terecht zullen komen? 'Dat is een puzzel die we nu aan het leggen zijn', zegt Alberdingk Thijm. Veel zullen terugkeren naar het hoofdkantoor, maar een klein deel zal tijdelijk naar het depot gaan, zodat ook nieuwe aanwinsten een plek kunnen krijgen.

'Je moet steeds nieuwe aanwinsten toevoegen en de kunstwerken in andere combinaties tentoonstellen', zegt Alberdingk Thijm daarover. 'Zodat het niet stil gaat staan. Een bedrijfscollectie is een levend organisme.'

True Colors, Kunstmuseum Den Haag. T/m 29/9.